



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Vinearum incolunitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A luptates suas interturbaret. Quod autem pertinet ad pugnacitatem, Nicander Alexipharmacis, *αὐχέπτι* *νεοσοῖε* inquit *pugnacibus* quippe *pullis Gallinaceis* exponit interpres: qui ut inter se dimicent assidue nati videantur, cum præsertim pugna semel ceptam idemdem repetant, nescii cedere: unde Græcum illud adagium, *ἀλεῖφρων ἄπτηδᾶ* *insultat Gallus*, de redintegrantibus certamen: & *ἄγε* Martis pullum eum vocat Aristophanes, Avibus. Non est illud dissimulandum, quod licet sint animalia ad pugnam nata, inventum tamen est incitari eos ad pugnacitatem alio in cibum dato, quod Græci *προσδίδειν* dicunt. Quod vero ait Salomon, *Gallus ambulans inter Gallinas lætus*, Eucherius imperii esse dicit significationem. Quod si in numum incidere Gallinaceorum confictu signatum scias eam fuisse Dardanorum pecuniam, Polluce teste: nam illi magnum pugnacitatis decus sibi antiquitus usurpaverunt. Hinc honoratum semper apud Maronem Dardaniæ nomen, cum secus Phryges ferere semper velut imbelles notarentur. Jam & Chrysippus Gallorum æmulatione nobis adjici stimulos ad fortitudinem, atque inde quodammodo calcaria subijci scribit, libro de Justitia. Themistocles quoque Gallorum exemplo, in quos acriter pugnantes inciderat, exercitum confirmavit, cum ostenderet eos non pro patria, neque pro penatibus, neque pro majorum sepulchris, uxoribusve, aut liberis id incommodi aggressos, sed ea tantum de causa, ne vincerentur, nolle alterum alteri cedere. Omnium vero pugnacissimos Gallos habuisse fertur Rhodos insula: neque quidem adhuc ibi degeneravit ea volucrum hujusmodi ferocitas, & visenda proceritas, ut in quibusdam inde Romam allatis, ipsi conspeximus. A Galli vero pugnacitate factum, ut gemma Aleatoria, quam in Galli ventriculo inveniri tradunt, victoriam dicatur eam gestantibus comparare, qua Milo Crotoniates usus, invictus in certaminibus fuerit: de quo Plinius lib. xxvii. cap. x.

PERSÆ MILITES. CAP. XXIII.

Persarum porro milites Galli nuncupantur à Caribus, ob conos, quibus galeas ornatas habebant, eaque de causa Artaxerxes hominem è Caria, qui Cyrum jaculo vulnerasse creditus est, eo honestavit præmio, ut Gallum aureum in lancea præfixum ante aciem ferret: author Plutarchus. Sedenim Athenæus Gallos in Perside primum ortos ait, unde fortasse cognomentum id Persæ potuerint habuisse. Aristophanes, ut suus est mos omnibus illudere, Gallum ait olim Persis imperasse, unde adhuc cristatos in cassidibus. Quæ vero simulacra tria totidem Gallis ad blandientia, spectantur in Antonini Pii Augusti numo, crediderim ego, ad mansuetissimum ejus ingenium spectare, ut qui pugnacitatem committigare procuraret, qui omnem belli ferociam quanto potuit studio emolliverit: utpote qui mallet unum civem servare, quam mille hostes occidere, solusque omnium Principum sine civili sanguine, & hostili etiam, quantum ad se pertineret, vixerit.

SUESANI. CAP. XXIV.

Unus autem Gallus toto surrectus corpore, cum phosphoro à tergo stella addita, ut inscriptio indicat, *Suesanorum pecunia fuit*.

VICTORIA. CAP. XXV.

In augurali vero disciplina Gallus est victoriæ signum: propterea quod avis illa victa silere solet, canere si vicisset. Hinc Lacedæmonii, ut apud Plutarchum est, cum hostem viribus profligassent, Gallum immolabant: qui Bovem tunc sacrificare soliti essent, cum sine cæde victoria obtigisset. Ferrunt Socratem Iphicrati duci animos adjecisse, cum Gallinaceos coram Callia pennis & rostro dimicantes ei præmonstrasset: quod & Themistocles, uti diximus, ad suos animandos fecerat. Quod vero de cantu dicebamus, refert Iulius historiam, ex Callisthene Leuætricæ calamitatis tempore, quæ Lacedæmonios propemodum oppressit, cum apud Thebaidem Trophonio res divina fieret, Gallos gallinaceos in eo loco sic assidue canere cœpisse, ut nihil intermitterent: tum augures dixisse, Thebanorum esse victoriam. Pergami omnibus annis spectaculum Gallorum edi solitum scribit Plinius, idque Athenis etiam institutum à Themistocle, superatis Persis, ait Ælianus, quamquam ea & ludicro fieri apud Lucianum & Herodianum legas.

VINEARUM INCOLUMITAS. CAP. XXVI.

Methona civitas est in Træzeniorum agro, cujus incolæ Gallum pro vinearum incolumitate mactare soliti sunt, ut Africi venti, qui eas plurimum infestat incursionem vel averterent,

rent, vel saltem emollirent: cum enim flare institerunt, vitium oculos exurunt, spemque vindemiæ fallunt. Moniti igitur ab aruspibus, sacri genus hoc instituere, ut viri duo Gallum unum, & eum album manu uterque sua apprehenderent, & in diversa abeuntes trahendo discerperent, partemque uterque suam manu præferentes vineta loci omnia perlustrarent, donec ita omnibus expiatis in eundem convenirent locum, ubi Gallum difsecuissent, ibique partibus utriusque humi defossis, nullum ejus anni incommodum se passuros persuasum habebant: juvitque fors, ut quamdiu sacrum id celebravere, res illis ex voto succederet. Quid vero sit in caula, cur tanta vigeat in Gallo vis,



*Ut nequeant rabidi contra constare Leones,
Inque tueri, ita continuo meminere fugati,*

*Proclus in
lib. de Ma
gia.*

nemque cum utrumque animal solare sit, ex magorum observatione inesse majorem solaris virtutis Gallo, quam Leoni: idcirco Leonem potentiori cedere, fatis superque in Leonis commentario disputatum à nobis, Proclique super hoc opinio recitata.

IMPIETAS. CAP. XXVII.

Nequè prætereundum est illud, quod ex imagine Gallinæ impietas ipsa hieroglyphice figuratur: is enim matrem salit, ut hippopotamus, & patrem etiam immaniter incesit, eaque de causa sapientissimi Legumlatores Gallum una cum Vipera, & Cane, in parricidæ culeum includendum censuerunt, ut qui ejusdem criminis rei sunt, eodem supplicio simul afficerentur, & penas patescerent. Notum illud apud Aristophanem, quod Philippides, qui patrem verberaverat, exemplo Galli factum tuetur suum: patrem enim ille male multat.

DE GALLINAGINE. CAP. XXVIII.

Attrahit ad se nominis similitudo, ut Gallinaginem huic adnumeremus gregi, quamvis super ea nihil Aegyptii.

BENEVOLUS. CAP. XXIX.

Sunt qui benevolum hominem per Ascolopaca, quam Gallinaginem Latini vocant, picam intelligant, quod avium nullam majore erga hominem studio affici compertum sit. Magnitudo vero lucri, quanta Gallinæ est, rostrum longum: attagenæ color.

DE ANSERE. CAP. XXX.

Sed ut ad cohortales redeamus, de Anserè dicendum: de qua tamen nulla apud Horum mentio: quamvis libellus ille, qui superest, valde curtus sit.

CUSTODIA. CAP. XXXI.

*Plin. idem
lib. 10. c. 22.*

Sunt qui per Anserem picum custodiam interpretentur, idque ex Romana potius historia desumptum, quam ab Aegyptiis traditum. Neque tamen ab hujusmodi significato physica abest ratio: quippe qui naturæ admodum pavida cum sit, pervigili cura, ut acutissimus est ad ea sentienda, quæ latent, facile excitatur: & minimo quoque strepitu expergiscitur, ut ita olim Urbem ipsam sedem ac domiciliū Imperiū, defenderit ac conservarit: unde illi honores apud Romanos instituti: quam Heliogabalus totius humani ordinis inversor, omniumque bonorum morum illusor, eos ita fit ultus, ut Canes jecinoribus Anserum pascendos instituerit. Illud vero juniorum commentum est, per Anserem alligatum ad anchoram, firmam custodiam intelligere. Anchora porro firmitudinis indicium est, ut loco suo dictum.

SILEN-